T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/173
KARAR NO : 2025/357
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: İlaç kullanım ve hastane tedavilerine ilişkin Medula sistemindeki kişisel verilerine erişimin gizlenmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu işleminin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E.Z
Vekili : Av. A.K
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. R.Ç

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin dört yaşından bu yana kalıtsal kan hastalığının, 2016 yılından bu yana da immün yetmezlik hastalığının (Bağışıklık yetmezlik/ HIV Pozitif) olduğunu, bu hastalıkların tedavisine *devam* edildiğini, bu hastalığı ve hastalıkta kullandığı ilaç bilgilerine ilişkin kişisel verilerinin Sağlık Bakanlığının E-Nabız ve Sosyal Güvenlik Kurumunun (SGK) Medula sisteminde kayıtlı olduğunu, E-Nabız sisteminde bu kişisel verilerin gizlenmesi için teknik imkân verildiğinden bu verileri sistem üzerinden kendisinin gizleyebildiğini, 11/01/2022 tarihi öncesine kadar Medula sisteminde de bu kişisel verileri SGK'ya başvuru yoluyla gizleyebildiğini, bu tarihe kadar Medula sistemindeki kişisel verilerinin gizli olduğunu, ancak, sistemde yapıldığı belirtilen değişiklik nedeniyle müvekkilinin bu kişisel verilerinin gizli olmaktan çıkarıldığını, hastalıklarının toplum genelinde doğru bilinmemesi nedeniyle hastalıklarına ilişkin raporlarının ve kullandığı ilaçların bilgilerine ilişkin kişisel verilerinin eczanelerde, hastanelerde, iş yerlerinde ve diğer her türlü sağlık hizmeti sunan birimlerde kullanılan Medula sisteminde görüntülemeyecek şekilde kapatılmasını yeniden talep ettiğini, Kurum tarafından talebin reddedildiğini belirterek, Kurum işleminin iptali ile ilaç kullanım ve hastane tedavilerine ilişkin Medula sistemindeki kişisel verilerine erişimin gizlenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Adana 3. İdare Mahkemesi 25/03/2022 tarih ve E.2022/148, K.2022/369 sayılı kararı** ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu Adana Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 22/12/2022 tarih ve E.2022/1671, K.2022/2653 sayılı kararı ile esastan kesin olarak reddedilmiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacının 4 yaşından beri kalıtsal kan hastalığı ile 2016 yılından bu yana immün yetmezliği hastalığının (Bağışıklık yetmezlik-HİV Pozitif)

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GcKwYwR - r6Z3psZ - ItyUhkX - fSVYYI= ile erişebilirsin

olduğu, bu hastalığının ve hastalıkta kullandığı ilaç bilgilerinin E-Nabız sisteminde ve Sosyal Güvenlik Kurumunun (SGK) Medula sisteminde kayıtlı olduğu, 11.01.2022 tarihi öncesine kadar Medula sisteminde bu hastalıklarını ve kullandığı ilaçlarını SGK'na başvuru yoluyla gizleyebildiği, ancak sistemde yapıldığı belirtilen değişiklik nedeniyle hastalıklarının ve ilaçlarının gizli olmaktan çıkarıldığı, hastalıklarının toplum genelinde doğru bilinmemesi dolaysıyla kendisine ait sağlık verilerinin yetkisiz kişilerce elde edilmesi, yayılması, kişinin özel hayatına dair ifşaatın, mahremiyetin ihlalinin sehven ve/veya kasden kişinin ilaç raporları ile hastalıklarının açığa çıkarılmasının sosyal, psikolojik, madi ve manevi durumunu geri döndürülemez bir şekilde etkiliyeceğinden bahisle sistemde kayıtlı olan hastalıklarına ilişkin raporların ve kullandığı ilaç bilgilerinin eczanelerde, hastanelerde, iş yerlerinde ve diğer her türlü sağlık hizmeti sunan birimlerde kullanılan Medula sisteminde görüntülenmeyecek şekilde erişimin engellenmesi yönündeki başvurunun mahkeme kararı olmadan kişisel verilere erişim sınırlandırılmasının yapılamayacağı belirtilerek reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve somut olay birlikte değerlendirildiğinde, davaya konu işlemin içeriğinin davacının kişisel sağlık verilerine Medula sisteminde görüntülenmeyecek şekilde engellenmesi talebine yönelik olduğu anlaşıldığından bu talebe ilişkin yapılan başvurunun reddine ilişkin işleme karşı açılan işbu davanın görüm ve çözümünün Mahkememizin görev alanına girmediği, uyuşmazlığın adli yargının görev alanında olduğu sonucuna varılmıştır. ..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Adana 1. İş Mahkemesi 27/12/2023 tarih ve E.2023/29, K.2023/189 sayılı kararı ile, davanın kabulüne karar vermiş; bu karara karşı davalı Kurum tarafından istinaf yoluna başvurulmuştur.

5. **Adana Bölge Adliye Mahkemesi 12. Hukuk Dairesi 24/04/2024 tarih ve E.2024/545, K.2024/845 sayılı kararı** ile, uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına ve davanın usulden reddine karar vermiş; bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu da Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 04/11/2024 tarih ve E.2024/8967, K.2024/10327 sayılı kararı ile onanmış ve istinaf merciinin görevsizlik kararı kesinleşmiştir. Bu kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Dava dosyasının incelenmesinden, davacının, davalı idareye, kendisinin kullanmakta olduğu ilaçlarına ait bilgilerin ve sistemde kayıtlı bulunan tüm hastalıklarına ilişkin raporlarının eczanelerde, hastanelerde, iş yerlerinde ve diğer her türlü sağlık hizmeti sunan birimlerde kullanılan MEDULA sisteminde görüntülenemeyecek şekilde gizlenmesi için yapmış olduğu başvurusu sonucunda reddi işleminin, Anayasa'ya ve Anayasa'nın kendisine vermiş olduğu hak ve özgürlüklere aykırılık teşkil ettiği gerekçesiyle iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Mahkemelerin görevi ve yargı yolu "yasa" ile belirlenmiş olup, kamu düzenine ilişkin olduğundan yargılamanın her safhasında mahkemece resen nazara alınır.

İş Mahkemeleri, 5521 sayılı Kanun ile kurulmuş istisnai nitelikte özel mahkemeler olup, bazı maddeleri dışında 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanunun 101 inci maddesinde, aksine hüküm bulunmayan hallerde 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği hükme bağlanmıştır.

Dava konusu işlemde, davalı kurum talep edilen işlemi yapmaya muktedir kamu idaresi olup davacının başvurusu üzerine verilen red kararı idari işlem niteliğindedir. Bu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GcKwYwR - r6Z3psZ - ItyUhkX - fSVYYI= ile erişebilirsin

sebeple eldeki davanın idare mahkemelerinde görülmesi gerekmektedir.

Mahkemece davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile usulden reddine karar verilecek yerde hükümdeki gibi karar verilmesi kanuna ve yasaya aykırı olmuştur.

Bu husus yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 353/1-b2. Maddesi gereğince mahkeme hükmünün kaldırılarak anılan gerekçelerle yeniden hüküm vermek gerekmiştir. ..."

6. Davacı vekilinin 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Adana 1. İş Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir."

8. 6698 sayılı Kanun'un "*Kapsam"* başlıklı 2.maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır."

9. 6698 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı,

b) Anonim hâle getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini,

...

ç) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,

d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

...

h) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,

...

ifade eder."

10. 6698 sayılı Kanun'un *"Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi"* başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GcKwYwR - r6Z3psZ - ItyUhkX - fSVYYI= ile erişebilirsin

veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

(2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(3) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

11. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un "*Kurumun taşınmaz edinimi, taşınır ve taşınmaz mal varlıkları ile gayri maddi haklarının hukuki durumu"* başlıklı 35. maddesinin ilgili altıncı ve yedinci fıkraları şöyledir:

"(Değişik altıncı fıkra: 4/4/2015-6645/43 md.) Kurum, görevlerini yerine getirmek amacıyla işlediği kişisel veriler ile ticari sır niteliğinde olan verileri, veri sahibinin noter onaylı muvafakati veya e-Devlet uygulaması üzerinden kimlik teyidi ile verilen izni olmadan gerçek veya tüzel kişilerle paylaşamaz. Ancak, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankaların, sigorta ve reasürans şirketlerinin, ticaret odalarının, sanayi odalarının, borsaların veya bunların teşkil ettikleri birliklerin personeli için kurulmuş bulunan sandıklar ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ilgili mevzuatında belirtilen görevleri yapabilmeleri için ihtiyaç duydukları sağlık verisi dışındaki kişisel veriler ile ticari sır niteliğindeki veriler paylaşılabilir. (Ek cümle:17/7/2019-7186/18 md.) Kurum, kişisel sağlık verilerini kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, verilen sağlık hizmetlerinin uygunluğunun ve yerindeliğinin takibi ve finansmanının planlanması amacıyla talebi hâlinde Sağlık Bakanlığı ile paylaşır. Kurum, bunların dışındaki gayri maddi hakları ile kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek veya tüzel kişiyle ilişkilendirilemeyecek şekilde anonim hâle getirdiği verileri araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlar için kamu idareleri, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bilimsel araştırma yapan kamu personeli, bilimsel dernekler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya üniversiteler ile ücretsiz olarak paylaşabilir. Anonim hâle getirilen verinin tüzel kişilere ait olması hâlinde bu fıkrada sayılanlar dışındaki gerçek veya tüzel kişilere tüzel kişinin noter onaylı muvafakati alınmak kaydıyla ücretli olarak verilebilir. Veri paylaşılan kamu idareleri ile gerçek ve tüzel kişiler, paylaşılan verinin gizliliğinden ve güvenliğinden sorumludur. Bu fıkranın aksine davrananlar hakkında, veri paylaşımı yapılanlar da dâhil olmak üzere 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra:3/11/2022-7420/20 md.) Kurum taşınmazlarının elektronik ortamda satışı da dahil olmak üzere her türlü satışı ve diğer iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin usûl ve esaslar, Kurumca çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.

..."

12. 19/02/2022 tarihli ve 31755 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Güvenlik Kurumu Nezdindeki Verilerin Korunmasına ve İşlenmesine İlişkin Yönetmeliğin *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Kurumun 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde belirtilen görev ve yetkileri kapsamında, tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde ettiği verilerin işlenmesinde uyulacak usul ve esasları belirlemektir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GcKwYwR - r6Z3psZ - ItyUhkX - fSVYYI= ile erişebilirsin

13. Aynı Yönetmeliğin *"Dayanak"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Yönetmelik, 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 35 inci maddesi ile 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır."

14. Bu Yönetmeliğin *"Tanımlar"* başlıklı 4. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Bu Yönetmelikte geçen;

...

b) Anonim hâle getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini,

c) Anonim veri: Anonim hale getirilen ve kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyen veriyi,

...

h) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,

ı) İlgili kullanıcı: Verilerin teknik olarak depolanması, korunması ve yedeklenmesinden sorumlu olan kişi ya da birim hariç olmak üzere veri sorumlusu organizasyonu içerisinde veya veri sorumlusundan aldığı yetki ve talimat doğrultusunda kişisel verileri işleyen kişileri,

i) Kişisel sağlık verisi: Kimliği belirli ya da belirlenebilir gerçek kişinin fiziksel ve ruhsal sağlığına ilişkin her türlü bilgi ile kişiye sunulan sağlık hizmetiyle ilgili bilgileri,

j) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

k) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

l) Kişisel verilerin silinmesi: Kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesini,

m) Kişisel verilerin yok edilmesi: Kişisel verilerin hiç kimse tarafından hiçbir şekilde erişilemez, geri getirilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemini,

...

ö) MEDULA: Sağlık hizmeti kullanım verisi toplamak ve bu verilere dayanarak faturalama işlemini gerçekleştirmek amacıyla Kurum tarafından uygulanan ve işletilen elektronik bilgi sistemini,

...

r) Sağlık hizmeti: Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere 5510 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi gereği finansmanı sağlanacak tıbbi ürün ve hizmetleri,

...

v) Veri: Kurum nezdinde üretilen, işlenen veya arşivlenen her türlü bilgi ve belgeyi,

...

z) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği Kurum veri kayıt sistemlerini,

aa) Veri paylaşım metodu: Talep edilen verilerin Kurum tarafından uygun bulunan Elektronik Belge Yönetimi Sistemi (EBYS) ortamında CD, DVD, sabit disk, taşınabilir bellek gibi elektronik-manyetik kayıt ortamlarında veya web servis, SFTP veya Kurumda kullanılan diğer yazılımlar gibi elektronik ortamlar üzerinden şifrelenerek paylaşım metotlarını,

...

ifade eder."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GcKwYwR - r6Z3psZ - ItyUhkX - fSVYYI= ile erişebilirsin

15. Bu Yönetmeliğin *"Kişinin kendisine ait kişisel veriler ile kişisel sağlık verilerine ilişkin talepleri"* başlıklı 10. maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, Kuruma başvurarak kendisiyle ilgili kişisel verileri ile kişisel sağlık verilerinin;

a) İşlenip işlenmediğini öğrenme,

b) İşlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,

c) Silinmesini, yok edilmesini isteme,

ç) İşlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,

d) Yurt içinde veya yurt dışında aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,

e) Eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,

f) İşlenenlerinin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,

g) Mevzuata aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,

ğ) (c) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,

haklarına sahiptir.

(2) Kişilerin kişisel verileri ile kişisel sağlık verilerinin silinmesi veya yok edilmesi taleplerinde, kişisel verilerin işlenme şartlarının tamamının ortadan kalkıp kalkmadığı yönünde ilgili mevzuat birimince değerlendirme yapılarak silme, yok etme veya anonim hâle getirme işlemlerinden hangisinin uygulanacağına karar verilir. Uygulanan yöntem ve gerekçesi en geç 30 gün içinde ilgili mevzuat birimi tarafından ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik tebligat adresine bildirilir.

(3) Kurum, kişinin kişisel verileri ile kişisel sağlık verilerini;

a) Kişinin kendisine veya noter onaylı muvafakatiyle veya e-Devlet uygulaması üzerinden kimlik teyidi ile verilen izin ile diğer gerçek veya tüzel kişilere,

b) Mahkeme kararı ile kişinin sağlık verilerine erişim izninde yetkilendirilmiş kişilere,

c) Müvekkili tarafından verilen özel vekâletnamede avukatın kişisel veriler ile kişisel sağlık verilerini talep edebileceğine yer verilmiş olması şartıyla ilgili avukatına,

aktarabilir veya gerekçesini açıklayarak veri taleplerini reddedebilir.

(4) Kuruma yapılan talepler, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç 30 gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırılır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi halinde, Kurulca bu konuda belirlenen tarifedeki ücret alınabilir.

(5) Bu madde kapsamındaki veri talepleri taşra birimine yapılır. Taşra birimi, yetkileri dahilinde Kurum veri kayıt sisteminden temin edemediği verileri 20 nci maddenin iki ila beşinci fıkrası hükümlerine göre temin edebilir."

16. Bu Yönetmeliğin *"Sağlık Bakanlığının kişisel sağlık verisi talepleri"* başlıklı 12. maddesi şöyledir:

"(1) Kurum, kişisel sağlık verilerini; kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, verilen sağlık hizmetlerinin uygunluğunun ve yerindeliğinin takibi ve finansmanının planlanması amacıyla talebi hâlinde Sağlık Bakanlığı ile paylaşır.

(2) Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan veri taleplerinde, 20 nci maddenin bir ila dokuzuncu fıkrası hükümleri uygulanır."

17. Bu Yönetmeliğin *"Verilerin korunmasına ilişkin Kurumca yürütülecek işlemler"* başlıklı 23. maddesi şöyledir:

"(1) Kurum, Kurum veri kayıt sisteminde tuttuğu verilerin her türlü tehlikeye karşı güvenliğinin sağlanması amacıyla güvenlik önlemlerinin hazırlanmasını, uygulamaya konulmasını, güncellenmesini ve denetlenmesini sağlamakla yükümlüdür.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GcKwYwR - r6Z3psZ - ItyUhkX - fSVYYI= ile erişebilirsin

(2) Veri aktarım talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin Kurum veri kayıt sistemine doğrudan erişimine izin verilmez. Talep edilen verinin aktarımı sağlanır.

(3) HSGM, veri taleplerini karşılarken gerekli güvenlik önlemlerini alır. Kurum veri kayıt sistemine şifre ile erişimler, gerçek kişi (ad-soyad veya domain kullanıcı adı) kullanıcı şifreleri kullanılarak Kurumun belirlediği güvenlik önlem ve uygulamaları çerçevesinde yapılır. Erişimler, HSGM tarafından güvenlik önlemleri çerçevesinde kayıt altına alınır.

(4) Kurum veri kayıt sisteminde sadece test edilmiş ve onaylanmış Kurum uygulamaları aracılığı ile toplanan veriler esas alınır. Hatalar sonucu veya farklı nedenlerle verilerde değiştirilme, silinme, eklenme ihtiyacı oluşursa bu durum ilgili birim ile HSGM'deki yetkilendirilmiş kişiler ile tutanak altına alınmak suretiyle gerekli işlemler yapılır.

(5) Kurumca veriye erişim yetkisi verilmiş personelin Kurumdan ayrılması veya görev yeri değişikliği halinde yetkisiz kullanımın önlenebilmesi amacıyla erişim yetkileri ilgili birim tarafından resmi yazı ile HSGM'ye bildirilir. HSGM tarafından yetkilendirme sona erdirilmeden ayrılış işlemleri yapılamaz. Birim amirleri gerekli bildirim ve iptal etme işlemlerinin yerine getirilmesinden sorumludur. Personelin üzerinde çalıştığı veri ile ilgili sorumluluğu Kurumdan ayrıldıktan sonra da devam eder."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'nın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen hüküm doğrultusunda davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece, ekinde idari yargı dosyasına ilişkin bilgi ve belgeler ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

19. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

20. Dava, ilaç kullanım ve hastane tedavilerine ilişkin Medula sistemindeki kişisel verilerine erişimin gizlenmesi ve bu kapsamda yapılan başvurunun reddine ilişkin Kurum işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

21. Davalı idarenin bir kamu kuruluşu olduğu çekişmesizdir. Dava konusu işlemin davalı idarenin tarafından tek yanlı irade beyanı ile kamu gücü kullanılarak tesis edilmiş olmasının yanında, işlemin yasal dayanağını 5510 sayılı Kanun değil, 6698 ve 5502 Kanun'lar ile bunlara dayanılarak çıkarılan Yönetmelik oluşturmaktadır.

22. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve somut olay birlikte değerlendirildiğinde; uyuşmazlığın, davacının ilaç kullanım ve hastane tedavilerine ilişkin Medula sistemindeki kişisel verilerine erişimin gizlenmesi istemiyle yapılan başvurunun

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GcKwYwR - r6Z3psZ - ItyUhkX - fSVYYI= ile erişebilirsin

reddine ilişkin olduğu, bu konunun 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan bir uyuşmazlık olmadığı ve dolayısıyla bu Kanun'un 101. maddesinin uyuşmazlıkta uygulama alanının bulunmadığı, 6698 ve 5502 Kanun'lar ile bunlara dayanılarak çıkarılan Yönetmelik hükümlerine göre de Sosyal Güvenlik Kurumunun tek yanlı irade beyanı ve kamu gücü kullanılarak ortaya çıkan dava konusu işleme ilişkin uyuşmazlığın idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Adana 3. İdare Mahkemesinin 25/03/2022 tarih ve E.2022/148, K.2022/369 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Adana 3. İdare Mahkemesinin 25/03/2022 tarih ve E.2022/148, K.2022/369 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/05/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Muharrem
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	ÜRGÜP

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GcKwYwR - r6Z3psZ - ItyUhkX - fSVYYI= ile erişebilirsin